

• MODEL ROZWINIĘCIA TEMATU

Temat: Zinterpretuj balladę *Romantyczność* Adama Mickiewicza. Zwróć szczególną uwagę na prezentowany sposób widzenia świata.

1. Określenie sytuacji

np.

- akcja dzieje się w miasteczku,
- dziewczyna spotyka się ze swym zmarłym kochankiem, rozmawia z nim,
- bohaterka wie, że jest on duchem, ale pragnie jego obecności i pieszczot,
- patrzący na Karusię lud wierzy, że jest ona z kochankiem,
- polemika młodego bohatera ze starcem.

2. Cechy Karusi

np.

- reaguje bardzo emocjonalnie,
- zachowuje się jak szalona, obłąkana (krzyczy, śmieje się i płacze),
- czuje się nierozumiana przez otoczenie, cierpi,
- nie reaguje na wezwania narratora,
- jest nieszczęśliwa, jej kochanek zmarł dwa lata temu,
- boi się zjawy, jednak prosi, by jej nie opuszczała,
- jest inna niż wszyscy, żyje we własnym świecie,
- pragnie śmierci, odwraca się od świata.

3. Postawa narratora

np.

- rozumie dziewczynę, opowiada się po jej stronie,
- jest przedstawicielem pokolenia romantyków,
- przeciwstawia się poglądom mędrca,
- zarzuca starcowi, że nie zna życia, że jego wiedza jest martwa,
- apeluje do starca, by patrzył na świat sercem, by nie lekceważył uczuć.

4. Postawa mędrca

np.

- przedstawiciel klasyków,
- ufa swemu rozumowi i temu, co zobaczy,
- jest przekonany, że duchy nie istnieją,
- uważa, że dziewczyna mówi głupstwa, majaczy.

5. Romantyczne spojrzenie na świat

np.

- wyeksponowanie uczuć i namiętności w zachowaniu bohaterki (wykrzyknienia, pytania, ekspresja),
- mistycyzm, nawiązanie kontaktu z tajemniczymi siłami natury - duch Jasia,
- ludowość, m.in. poprzez wprowadzenie prostego bohatera - „gawiedź”,
- wpływy Szekspira – motto,
- motyw szaleństwa, które, według romantyków, ujawnia szczerość,
- groza i tragizm udramatyzowanej scenki spotkania Karusi z duchem Jasia i ich rozstania,
- tajemniczość, podkreślona niespójnością określenia pory dnia (bohaterka mówi: *Śród dnia przyjdź kiedy...* , a narrator: *To dzień biały*),
- docenienie mądrości, jaką reprezentuje lud - *Martwe nasz prawdy, nieznane dla ludu*

- ballada - gatunek literacki szczególnie popularny w romantyzmie.

Wnioski:

- **Pełny wniosek:** (np. Ballada „Romantyczność” jest utworem programowym, w którym romantyk przeciwstawił się klasycystycznemu, racjonalnemu spojrzeniu na świat; według romantyków, rozum nie jest w stanie objąć wszystkiego na świecie, trzeba dostrzec też stronę niematerialną - uczuciami, sercem; uczucia mają przewagę nad rozumem, a siła miłości jest tak ogromna, że może pokonać śmierć).
- **Częściowy wniosek:** (np. Ballada jest utworem programowym romantyków, romantycy negowali racjonalizm i głosili przewagę uczuć nad rozumem).
- **Próba podsumowania:** (np. Ballada daje wskazówki, jak spoglądać na świat, najważniejsze jest serce, uczucie).